

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Α' ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 30-05-2016

Αρ. Πρωτοκόλλου: 87776/Δ1

Ταχ. Δ/νση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Π. Αγγελόπουλος
Τηλέφωνο : 2103442248

ΠΡΟΣ :

1. Περιφερειακούς Δ/ντές Π.Ε. & Δ.Ε.
(Έδρες τους)
2. Προϊσταμένους Επιστημονικής & Παιδαγωγικής
Καθοδήγησης Π.Ε (Έδρες τους)
3. Αρμόδιους Σχολικούς Συμβούλους
(μέσω των Περιφ. Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
4. Δ/ντές Π.Ε. (Έδρες τους)
5. Δημόσια Νηπιαγωγεία & Δημ. Σχολεία
(μέσω των Δ/νσεων Π.Ε.)

**ΘΕΜΑ: «Προγραμματισμός λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος των
Ενιαίου Τύπου Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και των Ολοήμερων
Νηπιαγωγείων για το σχολικό έτος 2016-2017»**

Για τον Προγραμματισμό λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος των Ενιαίου Τύπου Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων για το σχολικό έτος 2016-2017, οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οι Διευθύνσεις των Σχολικών Μονάδων θα ακολουθήσουν τα εξής:

I. Ενημερωτικές συναντήσεις

Οι Διευθύνσεις των Ενιαίου Τύπου Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων μπορούν να πραγματοποιήσουν ως τις **10-6-2016** συναντήσεις με τους συλλόγους γονέων/κηδεμόνων, με σκοπό την ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων σε θέματα που αφορούν στο ρόλο και στη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος, καθώς και στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ενιαίου Τύπου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου, όπως αυτό καθορίζεται στη με αριθμ. πρωτ. Φ12/657/70691/Δ1/26-4-2016 Υ.Α (ΦΕΚ 1324/11-05-2016, τ.Β') και στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ολοήμερου Νηπιαγωγείου όπως αυτό καθορίζεται στη με αριθμ. πρωτ. Φ.32/190/81670/Γ1/20-07-2007 Υ.Α (ΦΕΚ 1420/2007,τ.Β'). Στις συναντήσεις η παρουσία του οικείου Σχολικού Συμβούλου θα συνεισφέρει στην ενημέρωσή τους και στην επίλυση των όποιων προβλημάτων.

II. Προϋποθέσεις για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος των 4/θέσιων και άνω Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων :

A. Στα Ενιαίου Τύπου Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία (με λειτουργικότητα από 4/θέσια και άνω) δύναται να συγκροτηθεί και να λειτουργήσει τμήμα/τμήματα Ολοήμερου Προγράμματος με τις εξής προϋποθέσεις:

1. Η φοίτηση των μαθητών που εγγράφονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα είναι υποχρεωτική.
2. Στη συγκρότηση των τμημάτων του Ολοήμερου Προγράμματος λαμβάνεται υπόψη η δηλωθείσα ώρα αποχώρησης των μαθητών, που αναγράφεται στη σχετική υπεύθυνη δήλωση των γονέων/κηδεμόνων κατά την εγγραφή τους.
3. Η δηλωθείσα ώρα ενδιάμεσης αποχώρησης παραμένει η ίδια, μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους.
4. Ενδιάμεση αποχώρηση των μαθητών μπορεί να γίνεται μετά το τέλος της 2ης ώρας του Ολοήμερου Προγράμματος (15.00), εφόσον έχει κατατεθεί σχετική υπεύθυνη δήλωση των γονέων/κηδεμόνων.
5. Το ωράριο λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος ισχύει και παραμένει το ίδιο μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους.
6. Η αποχώρηση των μαθητών γίνεται με ευθύνη του εκάστοτε υπεύθυνου λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος, ο οποίος αποχωρεί μετά τη λήξη του (16.00), ασχέτως αν ασκεί διδακτικά καθήκοντα στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.
7. Στη σύνταξη του Ωρολογίου Προγράμματος και στη στελέχωση, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των Ολοήμερων Τμημάτων που θα λειτουργούν έως το τέλος του ωραρίου καθώς και οι σχετικές προβλέψεις της με αριθμ. πρωτ. Φ12/657/70691/Δ1/26-4-2016 Υ.Α (ΦΕΚ 1324/11-05-2016, τ.Β').
8. Στα σχολεία με λειτουργικότητα από 6/θέσια και άνω, ο ελάχιστος αριθμός για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος (1η, 2η ή 3η ώρα) είναι **14 φοιτώντες μαθητές**. Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα δύναται να εγγράφονται:
  - α) οι μαθητές των οποίων **εργάζονται και οι δύο γονείς**, προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση του φορέα εργασίας τους ή **κάρτα ανεργίας**, στην περίπτωση που είναι άνεργοι.
  - β) οι μαθητές, των οποίων οι γονείς/κηδεμόνες ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (μαθητές πολύτεκνων/μονογονεϊκών οικογενειών, μαθητές με γονείς με χρόνιες παθήσεις/ενταγμένους σε πρόγραμμα απεξάρτησης/φυλακισμένους).
9. Για τα σχολεία που λειτουργούν ως 4/θέσια και 5/θέσια, ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος ορίζεται στους **10 φοιτώντες μαθητές χωρίς την προϋπόθεση προσκόμισης δικαιολογητικών**.
10. Στη φάση του προγραμματισμού και συγκρότησης του/των τμήματος/τμημάτων ολοήμερου, οι Δ/ντές των σχολείων σε συνεργασία με τον οικείο Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, λαμβάνουν υπόψη κατά προτεραιότητα τη φοίτηση των μαθητών των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς.

Β. Δύναται να συγκροτείται τμήμα **Πρόωρης Υποδοχής** μαθητών (7:00-8:00) σε σχολεία όπου διαπιστώνεται σχετική ανάγκη. Στο τμήμα αυτό δικαίωμα συμμετοχής έχουν μαθητές οι οποίοι **είναι εγγεγραμμένοι και φοιτούν στο ολοήμερο πρόγραμμα και των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς**. Ο ελάχιστος αριθμός για τη λειτουργία του τμήματος Πρόωρης Υποδοχής μαθητών είναι οι **7 μαθητές** για σχολεία με λειτουργικότητα έως 8/θέσια και **10 μαθητές** για σχολεία με λειτουργικότητα από 9/θέσια και άνω. Η συγκρότηση και η λειτουργία τμήματος **Πρόωρης Υποδοχής** μαθητών γίνεται ύστερα από σχετική τεκμηριωμένη πρόταση του Συλλόγου Διδασκόντων και θετική εισήγηση του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου, με απόφαση του οικείου Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και έγκριση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Εντός του πρώτου πενθημέρου κάθε μήνα, με ευθύνη του/της Δ/ντή-Δ/ντριας της σχολικής μονάδας, συντάσσεται και αποστέλλεται στην οικεία Διεύθυνση αναλυτική κατάσταση των μαθητών που συμμετέχουν καθημερινά στο τμήμα Πρόωρης Υποδοχής, η οποία κοινοποιείται και στον οικείο Σχολικό Σύμβουλο. Ο χρόνος απασχόλησης των μαθητών που συμμετέχουν στο τμήμα Πρόωρης Υποδοχής (7:00-8:00) εντάσσεται στην παιδαγωγική διαδικασία και θεωρείται ως διδακτική ώρα για τον εκπαιδευτικό ο οποίος ορίζεται με σχετική πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων. Η ημερήσια ευθύνη λειτουργίας του τμήματος Πρόωρης Υποδοχής (7:00-8:00) δύναται να ανατίθεται στο σύνολο των εκπαιδευτικών για συμπλήρωση διδακτικού ωραρίου.

Γ. Στην περίπτωση που ο αριθμός των φοιτώντων μαθητών στο/α ολοήμερο/α τμήμα/τα καθώς και στο τμήμα Πρόωρης Υποδοχής κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις, τότε αναστέλλεται η λειτουργία του με απόφαση του οικείου Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου.

III. Προϋποθέσεις για τη λειτουργία των Ολοήμερων Τμημάτων των Νηπιαγωγείων:

Οι μαθητές εγγράφονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, κατόπιν σχετικής αίτησης-δήλωσης των γονέων/κηδεμόνων τους που θα πρέπει να κατατεθεί μαζί με την αίτηση για εγγραφή στο νηπιαγωγείο.

1. Για τη λειτουργία του ολοήμερου τμήματος, ο ελάχιστος αριθμός φοιτώντων νηπίων/προνηπίων είναι ο προβλεπόμενος από τις κείμενες διατάξεις (παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 4386/2016 με θέμα « Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/τ.Α'/11-05-2016). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός φοιτώντων νηπίων/προνηπίων για τη λειτουργία ολοήμερου τμήματος μπορεί να ορίζεται διαφορετικά με απόφαση του οικείου Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κατόπιν σχετικής τεκμηριωμένης εισήγησης του οικείου Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής και έγκρισης του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.
2. Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα του νηπιαγωγείου δύναται να εγγράφονται:

- α) τα νήπια/προνήπια των οποίων **εργάζονται και οι δύο γονείς**, προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση του φορέα εργασίας τους ή **κάρτα ανεργίας**, στην περίπτωση που είναι άνεργοι.
- β) τα νήπια/προνήπια των οποίων οι γονείς/κηδεμόνες ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (μαθητές πολύτεκνων/μονογονεϊκών οικογενειών, μαθητές με γονείς με χρόνιες παθήσεις/ενταγμένους σε πρόγραμμα απεξάρτησης/φυλακισμένους).
3. Στη φάση του προγραμματισμού και συγκρότησης του/των τμήματος/τμημάτων ολοήμερου, οι Προϊστάμενοι/ες των νηπιαγωγείων, σε συνεργασία με τον οικείο Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης λαμβάνουν υπόψη κατά προτεραιότητα τη φοίτηση των νηπίων/προνηπίων των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς.
  4. Στα συστεγαζόμενα Νηπιαγωγεία, εφόσον ο αριθμός των εγγεγραμμένων νηπίων/προνηπίων σε Ολοήμερο Τμήμα είναι μικρότερος από τον προβλεπόμενο, συγκροτούνται κοινά τμήματα.
  5. Δεν επιτρέπεται πρόωρη αποχώρηση νηπίων/προνηπίων από το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Το ωράριο λειτουργίας και η υποχρεωτικότητα της φοίτησης, τηρούνται καθ' όλο το διδακτικό έτος.
  6. Στα νηπιαγωγεία όπου διαπιστώνεται η ανάγκη πρόωρης υποδοχής νηπίων/προνηπίων δύναται να συγκροτείται τμήμα Πρωινής-Προαιρετικής Ζώνης (7:00-8:00). Στο τμήμα αυτό δικαίωμα συμμετοχής έχουν νήπια/προνήπια τα οποία είναι εγγεγραμμένα και φοιτούν στο ολοήμερο πρόγραμμα και των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς. Ο ελάχιστος αριθμός για τη λειτουργία του τμήματος Πρωινής-Προαιρετικής Ζώνης είναι τα 5 νήπια πρώτης ηλικίας.
Εντός του πρώτου πενθημέρου κάθε μήνα, με ευθύνη του/της Προϊσταμένου/νης του νηπιαγωγείου, συντάσσεται και αποστέλλεται στην οικεία Διεύθυνση αναλυτική κατάσταση των νηπίων/προνηπίων που συμμετέχουν καθημερινά στο τμήμα της Πρωινής-Προαιρετικής Ζώνης , η οποία κοινοποιείται και στον οικείο Σχολικό Σύμβουλο.
  7. Στην περίπτωση που ο αριθμός των φοιτώντων νηπίων/προνηπίων στο/α ολοήμερο/α τμήμα/τα καθώς και στο τμήμα της Πρωινής-Προαιρετικής Ζώνης κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις, τότε αναστέλλεται η λειτουργία του με απόφαση του οικείου Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου.

IV. Έντυπα και διαδικασίες που αφορούν στη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος/Τμήματος

Οι μαθητές εγγράφονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, κατόπιν **σχετικής αίτησης-δήλωσης των γονέων/κηδεμόνων τους**. Έως τις **21-06-2016** θα πρέπει να έχουν κατατεθεί συμπληρωμένα από τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών στην σχολική μονάδα, που επιθυμούν να εγγράψουν τα παιδιά τους στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, τα παρακάτω έντυπα:

1. Για το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο
(Έντυπο: «ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ-ΑΙΤΗΣΗ-ΔΗΛΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ)
2. Για το Ολοήμερο Δημοτικό
(Έντυπο «ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΑΙΤΗΣΗ-ΔΗΛΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ)

Με ευθύνη των Διευθυντών/Προϊσταμένων των Δημοτικών Σχολείων και των Νηπιαγωγείων θα πρέπει να δίνονται στους γονείς τα ανωτέρω έντυπα, τα οποία θα πρέπει να είναι και αναρτημένα σε εμφανές σημείο του σχολείου. Επίσης, θα πρέπει να είναι αναρτημένη σχετική ανακοίνωση για τις καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής αίτησης εγγραφής μαθητή στο Ολοήμερο Πρόγραμμα ή σε Ολοήμερο Τμήμα.

Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης εγγραφής στο Ολοήμερο Πρόγραμμα των σχολικών μονάδων, μετά τις 22 Ιουνίου 2016, απαιτείται η γραπτή έγκριση του οικείου Διευθυντή Π.Ε. και μόνο για λόγους που κρίνονται ιδιαίτερα σοβαροί.

Οι Διευθυντές/Προϊστάμενοι των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων που θα λειτουργήσουν ως Ολοήμερα κατά το προσεχές σχολικό έτος 2016-2017, θα πρέπει να συμπληρώσουν και να υποβάλλουν **με τη λήξη του διδακτικού έτους**, στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ονομαστική κατάσταση των εγγραφέντων μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα/Τμήμα, ανά τάξη (διεύθυνση κατοικίας, τηλέφωνο οικίας).

Οι Διευθυντές των Ολοήμερων Δημοτικών σχολείων θα πρέπει, επίσης, να συμπληρώσουν και να υποβάλλουν **με τη λήξη του διδακτικού έτους**, στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης τους επισυναπτόμενους πίνακες Α1 και Α2. Τα στοιχεία παραμένουν στην Διεύθυνση Π.Ε. έως ότου ζητηθούν από το ΥΠΠΕΘ.

Τα αναλυτικά στοιχεία για το σχολικό έτος 2016-17 όλων των Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων (Δημοτικών-Νηπιαγωγείων) καταχωρούνται, με ευθύνη των Διευθυντών/Προϊσταμένων τους, στα σχετικά πεδία του Πληροφοριακού Συστήματος **myschool** μετά την ενεργοποίηση του νέου σχολικού έτους 2016-2017 σε αυτό (**από τα μέσα Ιουλίου 2016**).

Παρακαλούνται τα Στελέχη της Εκπαίδευσης να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να επιτευχθεί ο έγκυρος και έγκαιρος προγραμματισμός των Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων για το σχολικό έτος 2016-17.

Με ευθύνη των Διευθυντών/Προϊσταμένων να λάβουν ενυπόγραφα γνώση της παρούσας εγκυκλίου όλοι οι εκπαιδευτικοί των Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων (Δημοτικών – Νηπιαγωγείων).

Συνημμένα: τρία (3) αρχεία:

ΑΙΤΗΣΗ- ΔΗΛΩΣΗ ΓΟΝΕΑ/ΚΗΔΕΜΟΝΑ –ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ,
ΑΙΤΗΣΗ- ΔΗΛΩΣΗ ΓΟΝΕΑ/ΚΗΔΕΜΟΝΑ–ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΑΡΧΕΙΟ EXCEL (ΠΙΝΑΚΕΣ Α1-Α2)

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. & Δ.Ε.
4. Διεύθυνση Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε.
5. Δ/νση Διοίκησης Προσωπικού Π.Ε.
6. Δ/νση Παιδείας και Ομογενών, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
7. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
8. Δ/νση Φυσικής Αγωγής
9. Αυτοτελές Τμήμα Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων
10. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων
11. Γ.Ε.Π.Ο.